

POLITIHØGSKOLEN

Fagplan for
Bachelorstudiet

BII

Studieåret 2013/2014

Fagplan for Bachelorstudiet **BII**

Studieåret 2013/2014

Innhold

INNLEDNING	5
HOVEDOMRÅDE: POLITI OG SAMFUNN	15
Tverretatlig samarbeid	16
Forvaltningstjeneste og sivile gjøremål	18
Organisering, ordre- og planverk	20
HOVEDOMRÅDE: METODE	21
Politets datasystemer B2	22
HOVEDOMRÅDE: OPERATIVE OPPGAVER	23
Ordenstjeneste, arrestasjonsteknikk, fysisk trening, kommunikasjon- og konflikthåndtering	24
Politioperative disipliner	27
Politets trafikkjeneste	29
Politets utrykningskjøring	31
HOVEDOMRÅDE: FOREBYGGENDE OPPGAVER	33
Forebyggjende oppgaver	34
HOVEDOMRÅDE: ETTERFORSKING	37
Etterforskning og påtale	38

Innledning¹

Bachelor-politiutdanning er en 3-årig utdanning som gjennomføres ved Politihøgskolen.

Politiutdanningen er en profesjonsutdanning. Det innebærer at politiutdanningen kvalifiserer for politiyrket. Utdanningen bygger på erfaringsbasert og forskningsbasert kunnskap om politiets rolle og oppgaver i samfunnet samt det regelverket politiet skal forvalte. Politiets arbeidsoppgaver og -metoder blir stadig mer komplekse og krevende og flere samfunnsaktører vurderer politiets arbeid. Det krever at politiet er i stand til å vurdere og begrunne sine tjenestehandlinger og kvalitetssikre alle sider ved sin oppgaveløsning.

Gjennom teoretiske studier, oppgaveløsning og deltakelse i praksis skal studentene forberede seg for yrkesrollen. I praksisåret gjør studentene egne erfaringer gjennom varierte arbeidsoppgaver og observasjon av andres arbeid. Under veiledning av en erfaren tjenestemann gis studentene mulighet til kritisk refleksjon rundt eget ståsted i yrkesrollen.

Utdanningen bygger på prinsippet om at nyutdannede polititjenestepersoner skal være generalister, jf. Stortingsmelding nr. 42 (2004-2005), samt Innstilling til Stortinget nr. 145 (2005-2006). En generalist er en tjenesteperson som besitter grunnleggende kunnskaper og ferdigheter i politiets forebyggende, kriminalitetsbekjempende og trygghetsskapende arbeid.

Generalisten skal ha kompetanse til å foreta helhetsvurderinger, se sitt arbeid i en bredere samfunnsmessig sammenheng og trekke inn relevant spesialkompetanse og samarbeidspartnere ved behov. Generalisten skal ha utviklet grunnlag for fortsatt læring og utvikling gjennom utøvelsen av yrket.

Bachelor – politiutdanning er regulert gjennom forskrift om Bachelorgraden ved Politihøgskolen, godkjent av Justis- og politidepartementet 10. juli 2007, med hjemmel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og

¹ Store deler av innledningskapitlet er direkte hentet fra Rammeplan for Bachelor-politiutdanning, godkjent av Justis- og politidepartementet 10. juli 2007..

høgskoler, jf. forskrift av 16. desember 2005 nr. 1576 om delvis innlemming av Politihøgskolen under lov om universiteter og høyskoler.

Med grunnlag i rammeplanen fastsetter Politihøgskolens styre emneplaner for utdanningen.

Formål

Formålet med Bachelorutdanningen er å utdanne reflekterte og handlekraftige polititjenestepersoner som kan utføre forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet på en måte som ivaretar borgernes rettsikkerhet og trygghet, og samfunnets interesser for øvrig.

Mål

Studentene skal etter endt utdanning være i stand til å utføre generalistoppgaver i politiet. Gjennom teoretisk og praktisk opplæring skal studentene bli i stand til å løse politimessige oppgaver. De skal ha utviklet;

- god forståelse av politiets rolle og funksjon i samfunnet
- kunnskaper, ferdigheter og holdninger som gir godt grunnlag for å forebygge og bekjempe kriminalitet, samt fremme trygghet, orden og rettssikkerhet
- selvinnsikt og bevissthet om egen kompetanse, atferd og sitt personlige ansvar i utførelsen av yrket
- evne til kritisk refleksjon og til å forstå sitt arbeid i en samfunnsmessig sammenheng
- kunnskaper, ferdigheter og holdninger som kan bidra til nytenkning og utvikling av politi- og lensmannsetaten
- grunnlag for videre læring, utdanning og spesialisering i yrket

Overordnet mål for utdanningen ivaretas gjennom læringsutbyttebeskrivelser innen hvert hovedområde, beskrevet som kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

Innhold

Utdanningsinnholdet er organisert i fem hovedområder som rettes mot hovedoppgaver for generalisten. Beskrivelsen av hovedområdene gjelder for alle tre studieår.

Etikk, erfaringsbasert og forskningsbasert kunnskap går inn i alle hovedområder.

Politi og samfunn

Hensikten med hovedområdet er at studentene skal tilegne seg forståelse av politiets oppgaver og funksjon i samfunnet. De skal tilegne seg forståelse av politiets organisasjon, politirollen, opptreden, plikter, myndighet og verdigrunnlag. Studentene skal vite hva maktfordelingsprinsippet innebærer, og forstå hva det innebærer at politiet er en del av den utøvende makt. Politiets inngripen skal ha hjemmel i lov (legalitetsprinsippet), og studentene skal være i stand til å utføre politiets oppgaver i samsvar med dette.

Studentene skal tilegne seg kunnskaper om politiets historie i Norge og om politiets plass i det norske demokratiet. De skal også kunne redegjøre for politiets forvaltningsmessige gjøremål, politiets ansvar innenfor den sivile rettspleien og internasjonalt politisamarbeid.

I tillegg til kunnskap om samfunnets formelle organisering, skal studentene kjenne til avgjørende uformelle trekk ved samfunnet som har stor betydning for politiarbeidet; som for eksempel strukturer som skaper og opprettholder sosial ulikhet, sosiale maktforhold, utstøting og marginalisering.

Politiets arbeid i et samfunn preget av mangfold skal stå sentralt. Studentene skal bli i stand til å møte ulike grupper i samfunnet med respekt og toleranse, uavhengig av alder, kjønn, kultur, livssyn og virkelighetsoppfatning. Menneskerettighetene skal vektlegges.

Gjennom praksisstudier skal studentene tilegne seg kunnskaper om politiets rolle i samfunnet. De skal gjennom teori og praksis gjøre seg kjent med og reflektere over politiets plikter, arbeidsmiljø og organisasjonskultur. Yrkesetiske problemstillinger skal vektlegges, slik at studentene blir i stand til å foreta begrunnede valg i holdningsspørsmål og i utførelsen av konkrete handlinger. De skal videre utvikle beredskap i forhold til å håndtere etiske dilemma som politiyrket innebærer. Politiets ansvar og plikter i informasjonssamfunnet skal gjøres tydelig.

Metode

Metode innebærer systematiske framgangsmåter som sikrer gyldig kunnskap. Hensikten med hovedemnet er at studentene skal tilegne seg kunnskap om de viktigste metodeprinsippene innen de kunnskapsområdene politiet bygger sin virksomhet på.

I tjenesteutførelsen er det nødvendig å kunne analysere situasjoner slik at handlingsvalg er faglig begrunnet. De skal ha kunnskap om prinsippene for hvordan finne fram til gjeldende rett og bli i stand til å anvende denne i praktisk politiarbeid. Studentene skal tilegne seg redskaper for faglig vurdering. De skal utvikle forståelse for forholdet mellom forskningsbasert viten og erfaringsbasert kunnskap. Studentene skal tilegne seg forståelse for hvordan kunnskap utvikles gjennom erfaring. De skal videre tilegne seg kunnskap om sentrale forskningsmetoder, slik at de blir i stand til å søke, vurdere og bruke fagkunnskap i sitt arbeid.

Studentene må mestre sentrale dataverktøy som politiet bruker til daglig, og som er avgjørende for utviklingen av politiets samlede kunnskapsbase.

Operative oppgaver

Hensikten med hovedområdet er at studentene skal tilegne seg kunnskaper, ferdigheter og holdninger slik at de kan bidra til å opprettholde ro og orden, skape trygghet og sikkerhet og yte service i samfunnet.

Studentene skal utvikle forståelse av sammenhenger mellom samfunnsforhold og kriminalitet. De skal ha kunnskap om hva ordensproblemer innebærer, hvordan de oppstår og i hvilken utstrekning politiet har forutsetninger for å bekjempe dem. Hovedfokus skal være «første enhet på stedet». Innsatsen ved denne typen oppdrag forutsetter kunnskaper og ferdigheter om politioperative metoder, livreddende førstehjelp, konflikt-håndtering, polititaktikk, elektroniske spor, bevissikring m.m.

Studentene skal tilegne seg kunnskaper om regelverket som regulerer politiets adgang til å anvende makt og tvang, samt være i stand til å gjennomføre tiltak i samsvar med grunnleggende rettssikkerhetsprinsipper. Videre skal studentene inneha ferdigheter for å kunne bidra i taktisk oppgaveløsning. De skal trene på situasjonsvurdering og -mestring og bruk av ulike kommunikasjons- og konfliktløsningsstrategier.

Studentene skal kjenne til bruk av sosiale medier til å kommunisere med publikum i forbindelse med operative oppgaver.

Dagens politi står stadig oftere overfor situasjoner der norsk ikke er tilstrekkelig som kommunikasjonsspråk. Noen kommunikasjonsøvelser skal derfor foregå på engelsk. Studentene skal ha god kunnskap om grupper politiet møter i ulike situasjoner og være bevisst egne holdninger og atferd, slik at de er i stand til å håndtere situasjoner og personer på en konfliktdependende og respektfull måte.

Utførelsen av politiyrket medfører psykiske og fysiske påkjenninger. Studentene skal derfor tilegne seg kunnskaper om, ferdigheter i og holdninger til ivaretagelse av egen helse. De skal kunne ivareta publikums, kollegers og egen sikkerhet.

Forebyggende oppgaver

Hensikten med hovedområdet er at studentene skal tilegne seg kunnskaper om og ferdigheter i ulike forebyggende strategier. Studentene skal være i stand til å begrunne strategivalg og gjennomføre praktisk forebyggende arbeid innenfor alle arbeidsfelt i politiet, herunder på sosiale medier. De skal tilegne seg kunnskaper om regelverk som pålegger politiet ansvar for tverretattlig samarbeid, bli i stand til å delta i slikt samarbeid og reflektere over utfordringer knyttet til dette. Forebyggende arbeid blant barn og unge skal vektlegges.

Det er vesentlig at politiet har kunnskap om aktuelle straffereaksjoner og hvordan straff gjennomføres. Studentene skal tilegne seg kunnskap om straffens individuelle og samfunnsmessige formål og betydning.

Etterforskning

Hensikten med hovedområdet er at studentene skal tilegne seg kunnskaper, ferdigheter og holdninger slik at de kan avdekke, stanse og forfølge straff bare forhold. De skal være i stand til å planlegge, gjennomføre, dokumentere og evaluere etterforskning på generelt nivå, samt kunne gjennomføre etterforskning i samsvar med lover og forskrifter, menneskerettigheter og sentrale rettssikkerhetsprinsipper. Videre skal studentene kunne basere teknisk og taktisk etterforskning på gyldig kunnskap. Studentene skal ha kunnskap om hvordan teknologi og sosiale medier kan utnyttes i etterforskningen. Emnet skal omfatte hele straffesakskjeden.

Studentene skal kunne uttrykke seg presist muntlig og skriftlig. De skal videre kunne vurdere metodebruk og egne arbeidsmåter ut fra gjeldende regelverk og yrkesetisk fundament.

Organisering og arbeidsformer

Bachelorutdanningen går over tre år og har et samlet omfang av 180 studiepoeng. Hvert studieår utgjør 60 studiepoeng. Det skal være nær kobling mellom de tre studieårene.

Det andre studieåret er et praksisår og gjennomføres i et politidistrikt. Studentene deltar i ulike deler av politiets arbeid og får opplæring og veiledning i arbeidet.

Tredje studieår gjennomføres ved høyskolen. Studentene bearbeider og videreutvikler sine erfaringer og gis mulighet for faglig fordypning, kritisk refleksjon og bevisstgjøring av holdninger og verdier.

I første studieår skal studentene tilegne seg grunnleggende kunnskaper i de enkelte emner og gradvis bli i stand til å se tverrfaglige sammenhenger. I andre studieår skal studentene tilegne seg erfaringer fra praktisk politiarbeid i samhandling med erfarne andre polititjenestepersoner. I siste studieår vektlegges integrering av kunnskaper og ferdigheter fra alle studieårene. Det skal legges vekt på studentaktive læringsformer og samarbeidslæring.

Politiets arbeid skal utføres i henhold til en rekke lover, forskrifter, instruksjer, retningslinjer og rundskriv. Studiet vil i stor grad omhandle nevnte kilder. Det forutsettes at studentene gjør seg kjent med disse.

Studentene skal arbeide med en bacheloroppgave knyttet til hovedområde Forebyggende arbeid. Oppgaven kan påbegynnes i andre studieår, og avsluttes i tredje. Arbeidet skal være utviklingsrettet, og synliggjøre sammenheng mellom teori og praksis. Studentene skal vise evne til å analysere faglige problemstillinger på en systematisk og reflektert måte.

Studentene tildeles begrenset politimyndighet i praksisåret. Politimyndigheten gjelder i studietiden primært innenfor politidistriktet. Under utførelse av tjenestehandlinger er studentene å anse som offentlige tjenestepersoner og er underlagt politiloven, politiinstruksen og opplæringsstedets arbeids- og ordresystem. I all opplæringsvirksomhet er praksisansvarlig studentenes nærmeste overordnede.

Studentene kan i studiet gis mulighet for samarbeid og utveksling med studenter ved politiutdanninger i andre land. Et slikt samarbeid organiseres normalt i B2.

Den elektroniske læringsplattformen It's learning brukes som kommunikasjons- og informasjonskanal for all faglig aktivitet gjennom hele utdanningen.

I praksisåret skal studentene løse arbeidsoppgaver under veiledning. Erfaringsbasert og kunnskapsbasert politiarbeid er sentralt. I begynnelsen av studieåret vil studentene i stor grad lære gjennom observasjon, men etter hvert vil de også utføre arbeidsoppgaver på selvstendig grunnlag. Opplæringen gjennomføres ved utvalgte opplæringsenheter (politidistrikter) over hele landet. En opplærings- enhet består som regel av både politistasjoner og lensmannskontorer. Vår målsetting er å utplassere studentene i grupper for å danne lokale studentmiljøer slik at noe av opplæringen kan skje i fellesskap. Hver student følges opp av en veileder gjennom studieåret. Ved hver opplæringsenhet er det normalt to praksisansvarlige. Praksisansvarlige har ansvar for studentene og skal påse at planen følges.

Veiledning

Praksisåret er i det vesentligste basert på erfaringslæring. I denne læringsformen legges det stor vekt på veiledning. Veiledningen, som i hovedsak gjennomføres av praksisveileder, skal bidra til å gjøre studentene fortrolige med praksisfeltet og med sine egne forutsetninger for å kunne arbeide som polititjenesteperson.

Veiledningen skal legge til rette for at studentene skal reflektere over det grunnlag av teoretisk kunnskap, erfaringsbasert kunnskap og verdier som yrkesvirksomheten faktisk hviler på. Studentene skal ta aktivt del i veiledningen. Gjennom refleksjon skal studentene begrunne handlingsvalg i et teoretisk og erfaringsbasert perspektiv.

Praksisansvarlig har det overordnede ansvaret for veiledningen i studieåret. Praksisansvarlige skal gjennomføre minst to planlagte veilednings- og vurderingssamtaler i løpet av studieåret. Praksisansvarlig har ansvar for å følge opp praksisveileders oppgaver.

Praksisveileder har ansvar for veiledning av studenten i daglig tjeneste. Det skal i tillegg gjennomføres planlagte veiledningssamtaler mellom student og praksisveileder i praksisåret.² Praksisveileder og student har felles ansvar for veiledningssamtalene. De planlagte veiledningssamtalene skal være forberedt av både student og praksisveileder. Det innebærer at studenten på forhånd skal varsle praksisveileder om eventuelle tema det ønskes veiledning i.

Studentene skal skrive prosesslogg. I den skal studentene kunne følge egen utvikling. Prosessloggen kan også danne grunnlag for de formelle veiledningssamtalene i studieåret, både med praksisveileder og praksisansvarlig.

Arbeidskrav

B2 er et studieår som krever obligatorisk deltakelse. Dersom en student har fravær som overskrider 15 % av studietiden, kan det føre til at studieåret helt eller delvis må tas på nytt. En studieuke er på 40 timer, inkludert spisepause. Opplæringen vil også skje på kveld/natt og i helger. Utover studieukens fastsatte timetall (turnustjeneste), skal studentene arbeide med oppgaver og studere pensum som er beskrevet i emneplanene. Det forventes at studentene arbeider kunnskapsbasert og benytter seg av tilegnet kunnskap fra B1. Aktuelle lover, forskrifter, instruksjoner, rundskriv og andre styringsdokumenter er et vesentlig grunnlag for utførelsen av arbeidsoppgaver og arbeidskrav, og forutsettes kjent.

All modulbasert undervisning og sertifisering er obligatorisk.

Arbeidskravene er beskrevet under hvert hovedområde. Arbeidskravene vurderes til godkjent/ikke godkjent. Det avholdes eksamen i utrykningskjøring. Det benyttes karakterskala bestått/ikke bestått.

Vurdering

Studenten skal ha tilbakemelding på sine prestasjoner, sitt kunnskapsnivå og egnethet for fremtidig tjeneste i politi- og lensmannsetaten i løpet av studieåret.

² Se gjennomføringsplanen.

Sluttvurdering av praksisåret gjøres på følgende grunnlag:

- Samtlige arbeidskrav³, sertifiseringer, obligatoriske operative moduler, eksamen⁴ og egnethetsvurdering må være godkjent/bestått. I de tilfeller hvor studenten vurderes til ikke bestått i egnethet, skal studenten gis skriftlig beskjed om vurderingen så tidlig som mulig i studieåret og senest tre uker før praksisperiodens slutt.
- Totalvurdering av studentens prestasjoner og kunnskapsnivå i forhold til mål i emneplanene, samt studentens egnethet for arbeid i politi- og lensmannsetaten.
- Avsluttende vurdering av studieåret B2 fastsettes ved endt praksisår. Karakterskala bestått/ikke bestått benyttes.

³ Arbeidskravet av operativ karakter er godkjent når det er gjennomført.

⁴ Eksamen i utrykningskjøring kan gjennomføres i tredje studieår.

Hovedområde: Politi og samfunn

Tverretatlig samarbeid

Forvaltningsteneste og sivile gjøremål

Politiets organisering, ordre- og planverk

Tverretatlig samarbeid

4,5 studiepoeng

Politiet skal samarbeide med andre offentlige myndigheter og organisasjoner når deres oppgaver berører politiets virkefelt. I et kriminalitetsforebyggende perspektiv er det av gjensidig interesse at politiet og samarbeidspartene har kunnskap om og forståelse for hverandres oppgaver.

Studentene skal hospitere ved et hospiteringssted med klientbehandling eller et tiltak knyttet til barn og unge.

Alternativt kan studentene, etter søknad, delta i Politihøgskolens utvekslingsprogram. Formålet med internasjonal utveksling er blant annet å delta i opplæring og vise evne til samarbeid med vertskapslandets egne studenter (se egne retningslinjer på ITL).

Læringsutbytte

Kunnskap

Studenten har etter endt studieår kunnskap om

- tverretatlig samarbeid
- lovverket knyttet til hospiteringsstedet
- institusjoners oppgaver og deres rolle i samarbeid med politiet

Ferdigheter

Studenten kan etter endt studieår

- kommunisere med mennesker i ulike situasjoner
- vise respekt for andre profesjoners arbeid som har betydning for politiet

- formidle sine erfaringer fra hospiteringsperioden slik at medstudenter får et godt læringsutbytte

Generell kompetanse

Studenten har etter endt studieår

- kunnskap om de ulike begrensinger og muligheter som ligger i tverretatlig samarbeid, herunder taushetsplikten
- kunnskap om politiets rolle i tverretatlig samarbeid

Organisering og arbeidsmåter

Det forventes at studentene arbeider ca. 135 timer med emnet. I denne perioden skal de delta i hospiteringsstedets ordinære tjeneste/turnus. Hospiteringsstedet skal ligge innenfor opplæringsenheten. Under hospiteringen er studentene underlagt den samme taushetsplikt som gjelder institusjonens ansatte. Studentene har ikke politimyndighet under den eksterne hospiteringsperioden. Hospiteringssteder kan være:

- Helse- og sosialetat
- Barnevern
- Kommunenes utekontakt
- Kriminalomsorg
- Krisesenter
- Skole
- Offentlige og frivillige organisasjoner som utfører klientbehandling
- Asylmottak
- Psykiatrisk institusjon
- Politihøgskolens utvekslingsprogram

Arbeidskrav

- Studentene skal muntlig presentere sine erfaringer fra det eksterne hospiteringsoppholdet for praksisansvarlige, medstudenter og eventuelle andre tilhørere. Praksisansvarlig vurderer presentasjonen til godkjent/ ikke godkjent. I vurderingen vil det bli lagt vekt på både innhold og form.
- For studenter som har deltatt i Politihøgskolens utvekslingsprogram, skal det utformes en individuell rapport med etterfølgende presentasjon. Praksisansvarlig

vurderer presentasjonen til godkjent/ ikke godkjent. I vurderingen vil det bli lagt vekt på både innhold og form.

Målene for utvekslingsprogrammet og rapportmal er nærmere beskrevet på ITL

Pensum

Studentene skal velge ut minst 150 sider selvvalgt pensum som omhandler hospiteringsstedets virkeområde og faglige innhold. Pensum godkjennes av praksisansvarlig.

Forvaltningstjeneste og sivile gjøremål

2 studiepoeng

All virksomhet som politiet driver med er i videste forstand forvaltning, med unntak av den virksomhet som reguleres av rettspleielovene, for eksempel straffeforfølgning. I denne emneplanen forstås imidlertid forvaltningstjeneste og sivilrettslige gjøremål som de oppgaver politiet utfører av sivil karakter, som passutstedelse, kontroll av skytevåpen, behandling av førerkort, bevilgningssaker m.m. Sivilrettslige gjøremål inneholder namsmannens gjøremål, blant annet tvangsfullbyrdelse og arbeid med gjeldsordningssaker. Slike saker gjelder fremsatte krav av økonomisk eller ikke økonomisk karakter.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studenten har etter endt studieår kjennskap til

- organisering av forvaltningstjenesten
- de forvaltningsmessige oppgaver som politiet møter i daglig tjeneste (utlendingsforvaltningen, våpenforvaltning, passforvaltning, hittegoods, førerkortforvaltning, bevilgningssaker)
- de sivilrettslige gjøremål som politiet møter i daglig tjeneste (forkynnelse, forliksråd, tvangsfullbyrdelse, gjeldsordning)

Ferdigheter

Studenten kan etter endt studieår

- under veiledning utføre enkle forvaltningsmessige gjøremål
- under veiledning utføre enkle sivilrettslige gjøremål

Generell kompetanse

Studenten har etter endt studieår

- praksisbasert kompetanse innenfor fagfeltet som grunnlag for videre studier i B3

Organisering og arbeidsmåter

Det forventes at studentene arbeider ca. 60 timer med emnet. I dette ligger deltakelse i temadager/dagsseminar, individuelt arbeid og litteraturstudier. Opplæringen i praktisk forvaltningstjeneste kan organiseres på ulike måter.

Arbeidskrav

- Studentene skal avgi stevnevitneforsikring

Pensum

Kripos (2010). *Patruljehåndbok for utførelse av dokumentkontroll*. Oslo: Kripos.

Rødås, V. (2010). *Forkynnelse*. Oslo: Universitetsforlaget.
Pensum: Kap. 13, (s. 115-168).

Politiets organisering, ordre- og planverk

1,5 studiepoeng

Politiets virksomhet reguleres av sentrale og lokale ordre- og planverk. Planverket setter rammen for hvordan politioppgavene skal løses. Studentene skal kjenne til det lokale planverket og bli kjent med politidistriktets organisering, samt det lokale kriminalitetsbildet

Læringsutbytte

Kunnskap

Studenten har etter endt studieår kunnskap om

- politidistriktets organisering, ordre- og planverk, herunder distriktsgrenser og vaktsamarbeid
- det lokale kriminalitetsbildet og politiets prioriteringer

Ferdigheter

Studenten kan etter endt studieår

- benytte relevant informasjon i ordre- og planverk
- følge retningslinjer for avvik og uønskede hendelser

Generell kompetanse

Studenten kan etter endt studieår

- se betydningen av politiets lokale prioriteringer
- se det lokale politiarbeid i lys av politiets organisering og oppbygning

Organisering og arbeidsmåter

Emnet vektlegges innledningsvis i studieåret og forventes å ha et omfang av ca. 45 timer.

Det kan benyttes ulike arbeidsmåter.

Pensum

Politidirektoratet. (2008). *Håndbok for innsatspersonell (PBS II)* Oslo: Politidirektoratet. (Unntatt offentlighet).

Politidirektoratet. (2010). *Håndbok i systematisk helse, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS) for politi og lensmannsetaten*. Oslo: Politidirektoratet (sentral HMS-håndbok, 5 instruksjer)

Politidistriktets organisering, ordre- og planverk og lokale instruksjer, herunder PBS III, knyttet til prioriteringer.

Lokale retningslinjer for HMS-arbeidet

Hovedområde: Metode

Politiets datasystemer B2

Politiets datasystemer B2

1 studiepoeng

Politiets datasystemer er sentrale verktøy i politiets arbeid. Datasystemene brukes blant annet for å forebygge kriminalitet, avdekke kriminell virksomhet og for å kunne forfølge straff bare handlinger. Ved hjelp av data-systemene behandles opplysninger knyttet til etterforskning, etterretning, analyse og operativ innsats dokumenteres.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt studieår kunnskap om

- instruksjer og regelverk knyttet til lokal bruk av PO og BL
- Schengen Information System (SIS)
- lokale handlingsplaner og tiltak

Ferdigheter

Studentene kan etter endt studieår

- anvende grunnleggende datasystemer i det daglige politiarbeidet (PO, BL, Autosys, Folkeregisteret, TTA, Straffesaksregisteret (StraSak), SSP og Elys 2) i henhold til instruksverk og yrkesetiske retningslinjer
- Føre hendelser i PO

Generell kompetanse

Studenten kan etter endt studieår

- se betydningen av å dokumentere operativ innsats

- vise yrkesetisk bevissthet i bruk av politiets datasystemer

Organisering og arbeidsmåtar

Det forventes at studentene arbeider ca. 30 timer med emnet. Ferdigheter i bruk av datasystemene øves gjennom veiledning og bruk av systemene i aktuelle arbeidsoppgaver og i daglig praksis.

Arbeidskrav

- 5 hendelser/oppdrag føres i PO

Pensum

Lokal straffesaksinstruks

Lokal instruks for bruk av PO

Hovedområde: Operative oppgaver

Ordenstjeneste, arrestasjonsteknikk, fysisk trening, kommunikasjon- og konflikthåndtering

Politioperative disipliner

Politiets trafikkteneste

Politiets utrykningskjøring

Ordenstjeneste, arrestasjonsteknikk, fysisk trening, kommunikasjon- og konflikthåndtering

28,5 studiepoeng

Ordenstjeneste er en sentral del av politiets virkeområde og involverer en betydelig del av politi- og lensmannsetatens samlede ressurser. Sentrale oppgaver er å forebygge eller gripe inn overfor forstyrrelser av den offentlige ro og orden, ivareta enkeltpersoners eller allmennhetens sikkerhet, og avverge og stanse lovbrudd. Studentene skal prøve ut tilegnet kunnskap fra B1 og erverve ny, erfaringsbasert kunnskap i fagfeltet.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt studieår kunnskap om

- bredden i de politioperative oppgaver
- politiets kommunikasjons- og konflikthåndteringsprosesser
- mulige årsaker til ordensmessige utfordringer
- tvangsmessige tiltak
- maktpyramiden
- politiets våpeninstruks med særlig fokus på bruk av slag- og gassvåpen

Ferdigheter

Studentene kan etter endt studieår

- utføre praktisk politiarbeid i henhold til politiloven, instruksjer og etiske retningslinjer

- foreta skjønnsmessige vurderinger i politioperativt arbeid
- under veiledning utføre grunnleggende oppgaver som første enhet på åstedet
- forberede og delta i ulike politioperative oppgaver
- anvende lokalt sambandsmateriell
- kommunisere hensiktsmessig i møte med publikum
- kommunisere hensiktsmessig med kollegaer og samarbeidsparter
- bruke tilegnede kunnskaper, ferdigheter og holdninger i konfliktløsninger
- anvende grunnleggende polititaktikk og -teknikk, herunder også arrestasjonsteknikker
- begrunne og gjennomføre tvangsmessige tiltak
- utføre livreddende førstehjelp

- tilpasse sin trening til de ulike arbeidsoppgaver i en politihverdag
- bevissthet rundt egen opptreden, holdninger og evne til å opptre saklig og upartisk

Generell kompetanse

Studentene har etter endt studieår

- bevissthet om politirollen i lokalsamfunnet og innsikt i politiets arbeid i et samfunn preget av mangfold
- bevissthet på hva man kan si og gjøre som politihøgskolestudent i sosiale medier
- nødvendig handlingskompetanse for å kunne løse ordensproblemer og begrunne egne handlingsvalg
- opptre i- og utenfor tjenesten på en respektfull og tilitskapende måte overfor publikum
- forståelse for de yrkesetiske retningslinjer som etaten bygger på
- se behov for å holde seg i god fysisk form i sitt virke som politi

Organisering og arbeidsmåter

Operative oppgaver gjennomføres innenfor en ramme av ca. 850 timer. Denne perioden tilrettelegges slik at studentene arbeider med et bredest mulig spekter av politiets ordensmessige oppgaver. Det forventes også at studentene arbeider selvstendig med å holde seg i fysisk form. Studentene skal gjennomføre minimum tre leksjoner à to timer i arrestasjonsteknikk.

Arbeidskrav

- Studentene skal føre prosesslogg. Loggen er læringsverktøy for studentene for å bli bevisst eget læringsutbytte. Loggen kan brukes for å se egen utvikling, samt danne utgangspunkt for veiledning. Det er utarbeidet et notat for prosessloggen, se ITL.
 - Studentene skal, med utgangspunkt i prosessloggen, utarbeide et refleksjonsnotat som omhandler egen yrkesetisk bevissthet og evne til kommunikasjon med publikum. Det er utarbeidet nærmere kriterier for refleksjonsnotatet, se ITL.
 - Det skal gjennomføres fem «lesetester» i emnet «Tegn og symptomer» som en videreføring av emnet fra B1.
 - Studentene skal gjennomføre ferdighetskrav av operativ karakter to ganger i løpet av studieåret (høst/vår)⁵
- Alle arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent⁶

⁵ Se gjennomføringsplanen for innhold av ferdighetskravene

⁶ Gjelder ikke prosessloggen

Pensum

- Aas, G. (2009). *Politiinngrep i familiekonflikter*. (Doktorgradsavhandling, Det juridiske fakultet, Universitet i Oslo).
Pensum: Kap. 7 (44 s)
- Auglend, R. L., Mæland, H. J. & Røsandhaug, K. (2004). *Politirett* (2 utg.). Oslo: Gyldendal akademiske.
Pensum: Kap. 5.4, 5.6 –5.8, 6.8, 7 (minus pkt. 7.3 - 7.11), 21, 24.1 – 2 (138 s)
- Finstad, L. (2000). *Politiblikket*. Oslo: Pax forlag.
Pensum: Kap. 5 «Politi og røver» (39 s)
- Lagestad, P. (Red.) (2012). *Kommunikasjon- og konflikthåndtering*. Oslo: Gyldendal akademisk.
Pensum: - kap Kap. 1 (22 s.) og 12 (12 s.)
- Myhrer, T.-G. (2012). *Bastet og bundet. Rettslige rammer for bruk av håndjern*. Oslo: Universitetsforlaget.
Pensum: Kap. 4 (21 s).
- Norsk Førstehjelpsrad. (2007). *Førstehjelp* (6. utg.). Oslo: Gyldendal.
Pensum: s. (18-39) og (59-144)
- Øiseth, O. V., Kjeldsen, T. & Sundvoll, A. (2008). *Illustrert informasjonsmateriale om narkotika, alkohol og doping* (5. utg.). Oslo: Norsk narkotikapolitiforening.
Pensum: s. (6-8) og (80-88). (12 s.)

Selvalgt pensum: Studentene skal velge ut minst 200 sider selvalgt pensum som knyttes inn mot refleksjonsnotatet.

Politioperative disipliner

3 studiepoeng

Politioperative disipliner omhandler politiets generelle og spesielle kompetanse til å ivareta enkeltpersoners og allmennhetens sikkerhet, samt avverge og stanse lovbrudd. Det er viktig at polititjenestepersoner, uavhengig av operativt nivå, benytter de samme grunnleggende teknikker og taktikker. Dette er for at ulike operative aksjoner og operasjoner utføres på en effektiv, sikker og skånsom måte.

Politioperative disipliner gjennomføres blant annet i moduler. Modulene består av to våpenmoduler og to taktikkmoduler, hvor studentene skal tilegne seg grunnleggende kunnskaper og ferdigheter i politioperativt arbeid. Gjennom deltakelse i praktiske oppgaver skal studentene forberedes på sentrale politioperative arbeidsoppgaver i ordenstjenesten. Oppgavene vektlegger evne og vilje til samarbeid mellom studentene.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt studieår kunnskap om

- grunnleggende polititaktikk og -teknikker
- viktigheten av å ivareta sikkerheten for alle parter under politiaksjoner og -operasjoner
- kommunikasjon og konflikthåndtering i «vanlige» situasjoner, samt i mer tilspissede situasjoner
- aktuelt planverk og direktiver

Ferdigheter

Studentene kan etter endt studieår

- under veiledning utføre grunnleggende polititaktikker og -teknikker
- under veiledning delta i politiaksjoner og -operasjoner
- behandle og bruke politiets materiell på en forsvarlig og korrekt måte
- anvende kart for å orientere seg i ukjent terreng og/eller på ukjente steder
- anvende pistol og MP5 på grunnleggende nivå i henhold til gjeldende instruks og regelverk

Generell kompetanse

Studentene har etter endt studieår

- bevissthet rundt egen rolle og beslutningstaking i operative situasjoner, både på enkeltmannsnivå og på avdelingsnivå
- grunnleggende kompetanse til videre utvikling innenfor operative disipliner i B3

Organisering og arbeidsmåter

Politioperative disipliner i opplæringsenheten og i leir gjennomføres innenfor en ramme på ca. 90 timer.

Leiroppholdet gjennomføres etter gjeldende regler med morgenjogg, oppstillinger, sluttet orden m.m.

Samspill og erfaringsutveksling mellom instruktører og studenter vektlegges. Arbeidsmåtene vil, foruten gjennomføring av praktiske oppgaver, veksle mellom forelesninger, plenumsdiskusjoner og erfaringsutveksling for øvrig

Arbeidskrav

- Gjennomføre og få godkjent alle modulene

Pensum

Strype, J. (2005). Bevæpning og bruk av våpen i norsk politi. I J. Knutsson (Red.), *Politiets bruk av skytevåpen i Norden* (s. 93-105). Oslo. Politi-høgskolen. (12 s)

Politiets trafikktjeneste

3 studiepoeng

Trafikkoppgavene kan deles i fire grupper: trafikkdirigering, forebygging av ulykker, utøvelse av skiltmyndighet og trafikk kontroll. I B2 vektlegges den del av politiets trafikktjeneste som rettes mot opprettholdelse av sikkerhet og orden.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt studieår kunnskap om

- generell trafikktjeneste
- de ulike reaksjonsformene som muntlige og skriftlig pålegg, gebyrer og forenklete forelegg for ulike trafikkovertrедelser
- kjøretøyforskriften angående dekk, lys, sikt og bremseser
- sentrale bestemmelser i aktuelle forskrifter
- trafikalt, tverretatlig samarbeid

Ferdigheter

Studentene kan etter endt studieår

- planlegge og gjennomføre trafikkontroller
- ivareta og utføre arbeidsoppgaver som første enhet på trafikkåsted
- utføre enkle etterforskingsskritt i trafikksaker

- fylle ut gebyrer for ulike trafikkovertrедelser
- under veiledning fylle ut forenklet forelegg
- skrive anmeldelser, med og uten førerkortbeslag

Generell kompetanse

Studentene har etter endt studieår

- kompetanse til å tilrettelegge for og bidra til smidig og sikker trafikkavvikling

Organisering og arbeidsmåtar

Trafikktjeneste skal gjennomføres innenfor en ramme på ca. 90 timer, og kan integreres med ordens- og patruljetjeneste, men på en slik måte at læringsutbytte i emneplanene oppfylles.

Det kan gis innføring i bruk av alkometer, radar/lasermåler, videoovervåking og parkeringskontroller.

Pensum

Olsen, L. N. (2011). *Vegtrafikkrett*. Oslo: Autoriserte trafikkskole-
lers landsforbund.

Pensum: Kap. 5, 5.3-5.13, 6, 6.7-6.8, 8, 8,4-8,5, 11, 11,4, 12,
12.6-12.7 og 30, 30.3-30.6. (56 s.)

Strategiplan for politiets trafikkteneste 2012-2015.

Politiets utrykningskjøring

3 studiepoeng

Studentene skal gjennomføre sammenhengende opplæring i utrykningskjøring. Undervisningen bygger på Vegdirektoratets læreplan, men inneholder i tillegg politifaglige elementer. Det stilles strenge krav til sjåførens kjøreatferd og aktsomhet under utrykningskjøring, og det forventes generell kompetanse som sjåfør i forkant av utrykningskjøringen.⁶

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt opplæring

- kunnskap om politiets instruks for utrykningskjøring og forfølgelseskjøring
- kunnskap om vegtrafikklovens bestemmelser, spesielt de som regulerer utrykningskjøring

Ferdigheter

Studentene kan etter endt opplæring

- kjøre utrykning i samsvar med Vegtrafikklovens § 3
- anvende gjeldende lovgivning og regelverk under utrykningskjøringen
- avgrense bruk av lys- og sireneanlegg etter behov
- bruke metodikk knyttet til utrykningskjøring

Generell kompetanse

Studentene har etter endt opplæring

- kompetanse til å kjøre utrykning på en sikker og trygg måte

Organisering og arbeidsmåter

Det forventes at studentene arbeider med emnet i ca. 90 timer. I dette ligger øvelseskjøring med veiledning, klasseromsundervisning, individuelt arbeid, gruppearbeid og litteraturstudier

⁶ Kartlegging av studentenes kjøreferdigheter gjøres av praksisveileder før utrykningskurset. Se ITL.

Vurdering

Krav i henhold til utstedelse av kompetansebevis i utrykningskjøring: Individuell teoretisk prøve over 45 minutter og praktisk kjøretest som må bestås

Pensum

Olsen, L. N., Soma, T. I. & Vigen, T. (2010). *Utrykningskjøring* (5. utg.). Oslo: Autoriserte Trafikkskolers Landsforbund.
Pensum: Kap. 1 (s.11-19), 2,(s. 23-52), 3, (s. 55-60), 4, s. (63-86), 5, (s. 89-93), 6,(s. 95-105), 7,(s. 109-113), 8, (s. 115-135), 9, (s. 139-166), 10,(s. 173-175), 12,(s. 183-195)
(totalt 150 sider) Testoppgaver s. 233-251 (18 s.)

Hovedområde: Forebyggende oppgaver

Forebyggende oppgaver

3 studiepoeng

Politiet skal forebygge kriminalitet ved å iverksette tiltak før et mulig lovbrudd blir begått eller skade oppstår. Dette arbeidet skal være et ledd i samfunnets samlede innsats for å fremme og befeste borgernes rettsikkerhet, trygghet og alminnelig velferd for øvrig.

I hovedområdet skal studentene arbeide med kunnskapsbasert, kriminalitetsforebyggende politiarbeid. Arbeidet skal være lokalt forankret og primært rettet mot hverdagskriminalitet. I B2 skal forebyggende tiltak rettet mot barn og unge prioriteres.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studenten har etter endt studieår kjennskap til

- forebyggende politiarbeid, herunder ulike forebyggende metoder
- hvordan politidistriktet benytter kriminalitetsanalyse, og virksomhetsplanlegging som grunnlag for forebyggende arbeid
- det lokalorienterte, forebyggende politiarbeidet i eget distrikt
- Hvordan politidistriktet faktisk gjør bruk av internett, sosiale medier og mobil kunnskapsteknologi i sin virksomhet

Ferdigheter

Studentene kan etter endt studieår

- være i stand til å planlegge og gjennomføre enkle forebyggende tiltak i lokalsamfunnet

Generell kompetanse

Studenten skal etter endt studieår

- ha innsikt i det lokale politiets forebyggende arbeid
- ha forståelse for betydningen av politiets arbeid i et forebyggende perspektiv

Organisering og arbeidsmåter

Det forventes at studenten arbeider ca. 90 timer med emnet. Det er ønskelig at studentene får hospitere en uke ved en forebyggende avdeling i opplæringsenheten eller at dette gjennomføres som en integrert del av annen tjeneste.

I løpet av studieåret kan studenten utforme tema til egen bacheloroppgave, samt innhente eventuelle data til oppgaven. Se informasjon om bacheloroppgaven på ITL.

Arbeidskrav

Studentene skal gjennomføre ett av følgende arbeidskrav.

- Gjennomføre en undervisning/et foredrag på skole om sosiale medier/internett alene eller i gruppe. Innholdet i undervisningen kan være hva som skjer på forskjellige nettsamfunn når det gjelder mobbing, trusler, seksuelle overgrep, tyverier etc.
- Gjennomføre en bekymringssamtale
- Eller være veileder på Global Dignity Day

Pensum

Gundhus, H. I., Egge, M., Strype, J. & Myhrer, T-G. (2008).

Modell for forebygging av kriminalitet? Evaluering av Samordning av Lokale kriminalitetsforebyggende Tiltak (SLT). (PHS Forskning; 4). Oslo: Politihøgskolen.

Pensum: Kap. 2, 6 og 8. (75 s)

Lie, E. M. (2011). *I forkant: Kriminalitetsforebyggende politiarbeid.* Oslo: Gyldendal Akademisk.

Pensum: Kap. 8. (15 s.)

Politidirektoratet. (2002). *Strategiplan for forebyggende arbeid (2002 – 2005).* Oslo: Politidirektoratet. (31 s)

Politidirektoratet. (2011). *Veileder: For politiets bekymringssamtale: Dialog for ansvar og positiv endring.* (POD publikasjon; 8). Oslo: Politidirektoratet.

Hovedområde: Etterforskning

Etterforskning og påtale

Etterforskning og påtale

10,5 studiepoeng

Etterforskning kan forstås som de undersøkelser politi og påtalemyndighet foretar for å avdekke om straff bare forhold har funnet sted. Det er påtalemyndigheten i politiet som beslutter at etterforskning skal iverksettes og som leder etterforskningen. Politiet kan benytte flere metoder under etterforskning. I B2 skal studentene først og fremst anvende tilegnet kunnskap fra B1 inn mot praktiske oppgaver som avhør og åstedsundersøkelser.

Studentene skal ta del i konkrete etterforskningsoppgaver i en etterforskningsenhet. Når studentene arbeider i ordenstjenesten, skal de også kunne ivareta oppgaver som knyttes til straksetterforskning.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt studieår kunnskap om

- praktisk saksforberedelse for påtalemessig behandling
- anvendelse av avhørsprosessen
- sikring av ulike elektroniske spor i forbindelse med etterforskning

Ferdigheter

Studentene kan etter endt studieår

- planlegge, gjennomføre, dokumentere og evaluere avhør
- foreta enkle åstedsundersøkelser
- sikre elektroniske spor i forbindelse med etterforskning

- skrive politirapporter i henhold til gjeldende lov og retningslinjer
- benytte politiets datasystemer i forbindelse med etterforskning
- vurdere bruk av og anvende tvangsmidler

Generell kompetanse

Studentene skal etter endt studieår

- planlegge og gjennomføre mindre krevende oppgaver innen etterforskning og reflektere over egne styrker og svakheter i etterforskningsrollen
- ha forståelse for praktisk bruk av politiets datasystemer (PO, BL, Autosys, Infotorget, StraSak, SSP og ELYS 2)
- tilegne seg erfaringsbasert kompetanse og begrunne

egne handlingsvalg innen teknisk- og taktisk etterforskning

- opptre upartisk og saklig i etterforskningsprosessen
- se sammenhengen mellom politiets arbeid i straffesakens innledende fase, påfølgende etterforskning, påtalemessige avgjørelser og domstolenes behandling
- innsikt i de yrkesetiske retningslinjer som har betydning for politiets etterforskning

Organisering og arbeidsmåter

Studentene skal arbeide med hovedområdet innenfor en ramme på ca. 315 timer. Studentene skal under veiledning utføre nødvendige etterforskningssteg ved hjelp av ulike etterforskningsmetoder. Arbeidet gjennomføres i ordinær tjeneste og/eller i egne, avgrensede etterforskningsperioder. Veiledningen bør utføres av etterforsker med tildelt ansvar som veileder og i samarbeid med påtaleansvarlig. Studentene etablerer i straffesaksarbeid kontakt med påtaleansvarlig. Så langt det er praktisk mulig, bør studenten følge påtaleansvarliges videre arbeid og en straffesak i retten som de selv har deltatt i.

Arbeidskrav

- Planlegge, gjennomføre og få tilbakemelding på ett avhør tatt på lyd, eventuelt video med påfølgende avhørsrapport og egnevaluering.
- Studenten skal ta utgangspunkt i en selvopplevd straffesak hvor minst to straffeprosessuelle tvangsmidler har vært brukt. Studenten skal beskrive det faktiske grunnlaget for bruken av tvangsmidlene, vise til de aktuelle hjemlene i straffeprosessloven og drøfte om de ulike vilkårene var oppfylt. (Dersom sikkerhets-

ransaking i strpl § 178, 2. ledd velges, må dette i så fall komme i tillegg til de øvrige tvangsmidlene.)

- Studenten skal velge ett straffbart forhold fra denne saken og drøfte om vilkårene for straff er oppfylt.
- Skrive åstedtsrapport (kombinert anmeldelse/utrykningsrapport) eller anmeldelse av vegtrafikkuhell

Alle arbeidskrav vil bli vurdert til godkjent/ikke godkjent. Vurderingskriterier finnes på ITL

Pensum

Auglend, R.L., Meland, H. J. & Røsandhaug, K. (2004). *Politirett* (2.utg.). Oslo: Gyldendal akademiske.

Pensum: Kap 3, (s. 164–173), 9, (155 s)

Bjerknes, O.T. & Williksen, E. (2012). *Politirapport* (3.utg.). Oslo: Politihøgskolen.

Pensum: Kap. 4.(s.100-115), 5, (s.116-153) og 6, (s.154-165)

Bjerknes, O.T. & Johansen, A.K. (2010). *Etterforskningsmetoder: En innføring* (2. utg.) Bergen: Fagbokforlaget.

Pensum: Kap. 1, (s. 19-40).

Riksadvokatens retningslinjer (2009). Lyd og bildeopptak av forklaringer, pkt. 4.

POLITIHØGSKOLEN